

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XII

SARAJEVO, 27. 11. 2023.

BROJ / NUMBER: 5.6.3

PROMET U PRIJEVOZIM I SKLADIŠNIM DJELATNOSTIMA, Prvi rezultati za III tromjesečje 2023. godine TURNOVER OF TRANSPORTATION AND STORAGE ACTIVITIES, First results for 3rd quarter of 2023

U trećem tromjesečju 2023. godine u odnosu na drugo tromjesečje 2023. godine ukupni sezonski prilagođeni promet u prijevoznim i skladišnim djelatnostima je veći za 6,9 %.

Promet u oblasti 49 - Kopneni prijevoz i cjevovodni transport veći je za 8,9 % u odnosu na drugo tromjesečje 2023. godine.

Promet u oblasti 52 – Skladištenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu je manji za 3,1% u odnosu na drugo tromjesečje 2023. godine.

Kalendarski prilagođeni ukupan promet u prijevoznim i skladišnim djelatnostima u trećem tromjesečju 2023. godine u odnosu na treće tromjesečje 2022. godine veći je za 7,5 %.

Rast prometa u oblasti 49 - Kopneni prijevoz i cjevovodni transport iznosi 9,6% u odnosu na promet ostvaren u istom tromjesečju 2022. godine.

Pad prometa u oblasti 52 – Skladištenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu iznosi 2,0% u odnosu na promet ostvaren u istom tromjesečju 2022. godine.

In 3rd quarter of 2023 transportation and storage activities seasonally adjusted total turnover was 6.9% higher than in 2nd quarter of 2023.

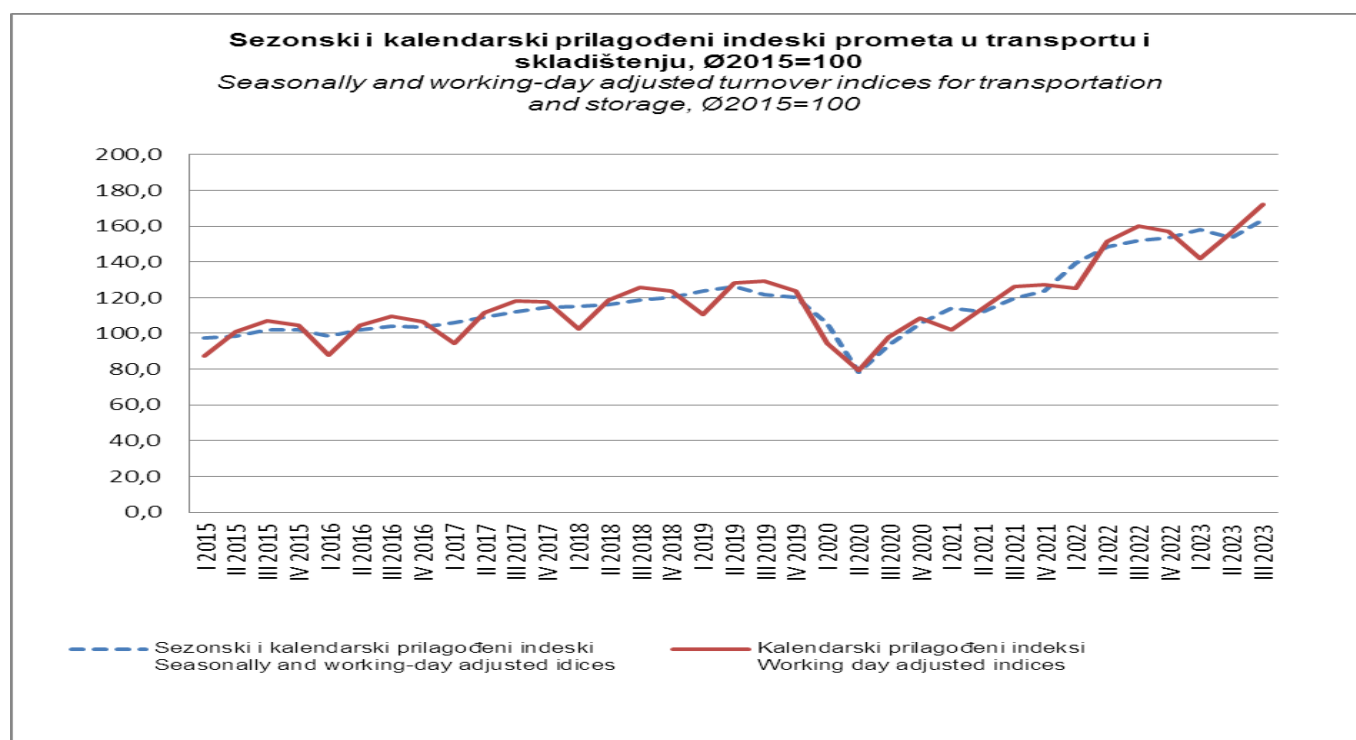
Turnover in section 49 - Land transport and transport via pipelines is 8.9% higher as compared to the 2nd quarter 2023.

Turnover in section 52 - Warehousing and support activities for transportation is 3.1% lower as compared to the 2nd quarter 2023.

In 3rd quarter of 2023 transportation and storage activities working-day adjusted total turnover is 7.5% higher than in 3rd quarter of 2022.

Turnover in section 49 - Land transport and transport via pipelines is 9.6% higher than in the same quarter 2022.

Turnover in section 52 - Warehousing and support activities for transportation is 2.0% lower than in the same quarter 2022.

PROMET U PRIJEVOZIM I SKLADIŠNIM DJELATNOSTIMA - SEZONSKI I KALENDARSKI PRILAGOĐENI INDEKSI UKUPNOG PROMETA, III tromjesečje 2023.

TURNOVER OF TRANSPORTATION AND STORAGE ACTIVITIES - SEASONALLY AND WORKING-DAY ADJUSTED TOTAL TURNOVER INDICES, 3rd quarter 2023.

	Kalendarski prilagođeni podaci <i>Working-day adjusted data</i>		Sezonski prilagođeni podaci <i>Seasonally adjusted data</i>		
	<u>VII-IX 2023</u> Ø 2015	<u>VII-IX 2023</u> VII-IX 2022	<u>VII-IX 2023</u> Ø 2015	<u>VII-IX 2023</u> IV-VI 2023	
UKUPNO PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	172,1	107,5	163,8	106,9	TOTAL TRANSPORTATION AND STORAGE
Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	174,8	109,6	169,8	108,9	<i>Land transport and transport via pipelines</i>
Zračni prijevoz	z	z	z	z	<i>Air transport</i>
Skладиštenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu	161,9	98,0	138,4	96,9	<i>Warehousing and support activities for transportation</i>

PROMET U PRIJEVOZIM I SKLADIŠNIM DJELATNOSTIMA - IZVORNI, NEPRILAGOĐENI INDEKSI UKUPNOG PROMETA, III tromjesečje 2023.

TURNOVER OF TRANSPORTATION AND STORAGE ACTIVITIES - GROSS, UNADJUSTED TOTAL TURNOVER INDICES, 3rd quarter 2023.

	<u>VII-IX 2023</u> Ø 2015	<u>VII-IX 2023</u> VII-IX 2022	<u>I-IX 2023</u> I-IX 2022	<u>VII-IX 2023</u> IV-VI 2023	
UKUPNO PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	172,1	107,5	107,7	109,9	TOTAL TRANSPORTATION AND STORAGE
Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	174,8	109,6	110,0	108,8	<i>Land transport and transport via pipelines</i>
Zračni prijevoz	z	z	z	z	<i>Air transport</i>
Skладиštenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu	161,9	98,0	97,4	115,9	<i>Warehousing and support activities for transportation</i>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvor podataka

Podaci o ostvarenom prometu u uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja u Federaciji BiH prikupljeni su kroz statističko istraživanje Kvartalni indikatori u prijevozu i skladištenju (obrazac K KPS TRANS 01). Istraživanje se provodi na temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Sl. Novine FBiH" br. 63/03 i 9/09).

Metodologija istraživanja se temelji na Uredbi Vijeća EZ-a o kratkoročnim poslovnim statistikama br.1165/98 (Aneks D), 1158/05, 1503/06 i 1893/06. Opširnija metodološka objašnjenja objavljena su na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku <http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/trgovina-i-ostale-usluge/>

Obuhvat i uporedivost

Podaci o uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja prikupljaju se za pravne subjekte koji su u Statističkom poslovnom registru Federalnog zavoda za statistiku razvrstani prema pretežnoj djelatnosti u području H - Prijevoz i skladištenje, osim oblast 53 - poštanske i kurirske usluge (KD BiH 2010).

Istraživanje je provedeno kombinovanom metodom punog obuhvata i uzorka izabranih pravnih subjekata.

Djelatnost preduzetnika koji se bave prijevozom i skladištenjem nije obuhvaćena ovim istraživanjem

Metoda izračunavanja indeksa

Za izračunavanje Indeksa prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima korišteni su podaci o vrijednosti ostvarenog prometa u uslužnim djelatnostima prijevoza i skladištenja, što je u skladu sa Metodologijom za kratkoročne poslovne statistike Eurostat-a i regulativom za kratkoročne poslovne statistike (EC 1165/98, Aneks D).

Rezultati se objavljuju u obliku prilagođenih i neprilagođenih nominalnih indeksa, što znači da nije isključen utjecaj promjena cijena.

Pojam „sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi“ podrazumijevaj da su izvorni indeksi prilagođeni za sezonu i kalendarske dane.

Pojam „kalendarski prilagođeni indeksi“ podrazumijeva da su izvorni indeksi prilagođeni za kalendarske dane.

Radi održavanja dosljednosti i kontinuiteta s prethodno objavljenim podacima, indeksi ukupnog prometa se i dalje iskazuju u izvornom, neprilagođenom obliku.

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje provedeno je metodom TRAMO/SEATS korištenjem JDemetra+ softvera (verzija 2.1.0) na serijama tromjesečnih podataka počevši od prvog tromjesečja 2010. godine. Dodavanjem novih tromjesečnih podataka u seriji može doći do promjene desezoniranih i kalendarski prilagođenih indeksa za prethodne periode/ razdoblja, tako da se podaci iz ovog saopćenja mogu razlikovati od prvih rezultata koji su objavljeni ranije.

Definicije

Ostvareni promet uključuje fakturisane iznose tokom referentnog perioda od strane izvještajne jedinice, i to odgovara tržišnoj prodaji roba i usluga ponuđenih trećim osobama. Ostvareni promet, također, uključuje sve druge troškove (transport, pakovanje, itd.) na teret kupca, čak i ako su ovi troškovi posebno iskazani u fakturama. Ostvareni promet isključuje porez na dodanu vrijednost (PDV) i ostale odbitne poreze, direktno povezane s prometom, sve carine i poreze na dobra i usluge fakturisane od strane jedinice.

Umanjenja cijena, rabati i diskonti kao i vrijednost povratne ambalaže moraju se oduzeti iz ove stavke. Umanjenja cijena, rabati i bonusi kasnije priznati klijentima, na primjer na kraju godine, ne uzimaju se u obzir.

Prihodi koji su u računima preduzeća klasifikovani kao drugi poslovni prihodi, finansijski i vanredni dohodak te prihodi na računima preduzeća isključeni su iz ostvarenog prometa.

NOTES OF METHODOLOGY

Data source

Data on the turnover in the service activities of transportation and storage in the Federation of BiH are collected through statistical survey of Quarterly indicators in transport and storage (form K KPS TRANS 01). This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the FBiH („Official Gazette FBiH No. „63/03 and 9/09).

Methodology for this survey is based on Council Regulation Concerning STS No. 1185/98 (Annex D), 1158/05., 1503/06, and 1893/06. More details of this survey are published for Statistics od FBiH <http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/trgovina-i-ostale-usluge/>

Coverage and comparability

Quarterly reports on the service activities of transportation and storage are collected for the legal entities which are registered by the main activity in the section H - Transportation and storage (excluding division 53 - Postal and courier services (KD BiH 2010) in the Statistical Business Register of the Federation of BiH.

This survey was conducted by using combined methods of full coverage and sample of selected legal entities. Activities of commercial entrepreneurs who are engaged in transport and storage activities are excluded from these data.

Method of index calculation

Turnover indices in the transportation and storage activities are calculated on the basis of data on realized turnover in the services activities of transportation and storage, which is consistent with the Methodology for short-term business statistics of Eurostat and STS Regulation (EC 1165/98, Annex D).

Results are shown in the form adjusted and non-adjusted nominal (value indices) indices, where no price-change impact is included.

The term „seasonally and working-day adjusted indices“ is used to indicated that gross indices are adjusted for both seasonal an working-day effects.

In order to sustain the to the sustain the consistency and continuity with previously released data, indices continue to be presented as gross, unadjusted indices.

The seasonal (SA) and working day adjustment (WDA) are conducted using TRAMO/SEATS method in JDemetra+ tool (version NbDemetra 2.1.0) data series starting from 1st quarter 2010.

Extension of index series, by adding of new quarterly observations in time series could cause subsequent correction for previous periods.

Definitions

Turnover comprises the totals invoiced by the observation unit during the reference period, and this corresponds to market sales of goods or services supplied to third parties. Turnover also includes all other charges (transport, packaging, etc.) passed on to the customer, even if these charges are listed separately in the invoice.

Turnover excludes VAT and other similar deductible taxes directly linked to turnover as well as all duties and taxes on the goods or services invoiced by the unit.

Reduction in prices, rebates and discounts as well as the value of returned packing must be deducted. Price reductions, rebates and bonuses conceded later to clients, for example at the end of the year, are not taken into account.

Income classified as other operating income, financial income and extraordinary income in company accounts is excluded from turnover.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Muhidin Hadžiahmetović, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika

Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

Muhidin Hadžiahmetović, Assistant Director for Sector of business statistics

Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremila: Ajdina Jerković

Prepared by: Ajdina Jerković

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu

First Release data are published on the Internet